

Ondernemersontbijt over logistieke samenwerkingskansen tussen Greenport NHN en de haven van Amsterdam

Airport Seaport

Kansen in de foodketen voor de
Amsterdamse havenregio 8 juni 2016

8 juni 2016

Martin Bosch

Aanleiding

Greenport NHN organiseerde op 23 februari de Ronde Tafel Ondernemerskracht in Greenport NHN, gerelateerd aan de kansen voor de Greenport NHN in relatie tot Mirt plannen van het Rijk. Eén van de uitkomsten was de aanbeveling om samenwerkingskansen tussen Greenport NHN en Mainport Amsterdam te verkennen.

Op 8 juni 2016 weidde het havenbedrijf Amsterdam een Airport Seaport ontbijt aan dit thema. Rian van Dam (programmamanager Greenport NHN) heeft de (voor de Amsterdamse ondernemers goeddeels onbekende) Greenport NHN geïntroduceerd. Peter Appel heeft als stuurgroep lid de resultaten van marktverkenningen naar multimodaal transport toegelicht, en in het kader van de transportbewegingen gezet die nu nog goeddeels langs de haven van Amsterdam gaan.

Samenvatting

In onderstaand kader treft u de uitkomsten van het Amsterdam Airport Seaport ontbijt:

Interesse over en weer

Greenport NHN heeft zich gepresenteerd aan ondernemers vanuit de haven van Amsterdam. Deze ondernemers vinden de logistieke stromen vanuit Greenport NHN interessant en willen samenwerking verkennen.

Meerwaarde van een extra logistieke stap

De afstand tussen NHN en A'dam is klein. Meerwaarde voor een extra logistieke stap ontstaat als de waarde van duurzaamheid wordt geëxpliciteerd (bijvoorbeeld door beprijzen van CO₂) of als extra toegevoegde waarde bij de vervoersstroom wordt gevoegd. Dat kan bijvoorbeeld door Douane- of keuringsinspecties te bundelen in Amsterdam. Medewerking van het Rijk is dan gewenst.

Wendbaar reageren op veranderingen

Om mee te blijven doen om de voorhoede moet je snel kunnen veranderen op veranderingen in het veld — ook op veranderingen die je nu nog niet ziet aankomen. ICT ontwikkelingen zijn daarvan een goed voorbeeld. In samenwerking kun je meer aan zien komen en beter reageren

Samen optrekken in een dynamische wereld

Havenbedrijf Amsterdam biedt aan om samen te verkennen waar de weerstand tegen verandering van logistiek concept zit. Met een diagnose wat speelt kunnen in samenwerking tussen haven en greenport logistieke scenario's ontwikkeld worden die beter aansluiten bij een (latente) behoefte in de markt.

I. Inleiding — presentaties

Programmamanager Rian van Dam presenteert de Greenport NHN aan de ondernemers uit de haven van Amsterdam. De ondernemers worden zo geïntroduceerd in een economisch achterland waarvan zij de potentie tot vandaag niet zo scherp op het netvlies hadden.

Peter Appel geeft een kort resumé over de transportstromen die de Greenport genereert, uitgesplitst naar categorieën en producten, en naar de variantie in stromen door het jaar heen. Hij presenteert de onderzoeken die uitwijzen dat intermodaal transport binnen NHN niet kansrijk lijkt te zijn. Conclusie van dit onderzoek is dat de logistieke stromen nu goeddeels langs Amsterdam gaan. Als er multi- inter- of synchromodale kansen zijn, dan liggen die eerder in de samenwerking met de multimodale HUB Amsterdam dan in een eigen draaischijffunctie binnen de regio Noord-Holland Noord.

Rian geeft aan dat transportstromen nu nog gehinderd worden door gebrek aan samenwerking en transparantie. Welke ervaringen hebben de ondernemers in de haven van Amsterdam en welke kennis en expertise kunnen zij inbrengen?

De slides uit de presentaties treft u aan in bijlage 2.

II. Discussie

De problematiek

De ondernemers van rond het Noordzeekanaal vinden het marktonderzoek gedegen en herkennen de problematiek. Veel kleine ondernemers met kleine vrachten en weinig vertrouwen onderling zijn een belemmering voor optimalisatie van de logistieke stromen. De korte afstanden zijn een andere belemmering. De oplossing ligt in het winnen van vertrouwen en bundelen van de stromen. Als dat gebeurt is Amsterdam zeker een geschikte HUB voor de agrostromen.

Een complicerende factor is dat voor versproducten de tijdfactor een cruciale rol speelt. Nieuwe technieken (bijv. reefer) kunnen een rol spelen en meer mogelijk maken dan voorheen.

Voorbeelden van samenwerken

Aardappeltransport vormt een positieve uitzondering op een multimodale transportbenadering en samengaan van overslagbewegingen en toegevoegde waarde. Op de vraag waarom dat wel lukt en elders niet, is het antwoord dat dit historisch gegroeid is en ook samenhangt met zachte factoren als structurele informele ontmoetingsplaatsen in de juiste sfeer (met gehaktballen). Het blijkt toch lastig ingesleten stromen te verleggen.

Toch is er vertrouwen en optimisme dat samenwerken tussen de haven van Amsterdam en Greenport NHN loont. Er zijn voorbeelden van geclusterde AGF-stromen (Greenery, Vezet, Hessing). Maar soms moet je ook een actieve

houding aannemen om snel in te kunnen spelen op kansen die je vandaag nog niet ziet. Bijvoorbeeld ICT-ontwikkelingen gaan snel en bieden telkens kansen die we gisteren nog niet voor mogelijk hielden. Of de ontwikkeling dat de ontvangende klant in toenemende mate de beslissende partij in de keten wordt.

Je kunt mensen dichter bij elkaar brengen zoals dat vandaag met dit ondernemersontbijt al gebeurt. Door kleine stapjes te zetten ontstaat een constructieve sfeer waarbinnen nieuwe samenwerkingsrelaties kunnen ontstaan. Begin met laaghangend fruit: “zie de kansen in de voortuin”.

Slimme logistieke concepten

Als overslag gecombineerd wordt met een andere toegevoegde waarde stap, komen de kosten voor een overslagbeweging in een andere context te staan. Overslagbeweging

kunnen bijvoorbeeld gecombineerd worden met storage, keuringen (fyto-sanitair), verpakken of douane. Je zou kunnen onderzoeken welke toegevoegde waarden in Amsterdam gekoppeld kunnen worden aan de vers-stromen uit NHN. Ook de aanwezigheid van Schiphol kan toegevoegde waarde stappen in zich hebben.

Het valt niet mee om vertrouwen te winnen in de context van andere ingesleten gewoonten. Complicerende factoren zijn:

- Bundelen is lastig;
- Transparantie ontbreekt;
- “We doen het al jaren zo”;
- Er is geen geloof dat met een andere werkwijze de benodigde snelheid wordt gehaald;
- Idem voor de benodigde flexibiliteit;
- Er ontstaan directe vervoerbewegingen van het land in één beweging naar de klant.

III. Een aanbod vanuit het Havenbedrijf Amsterdam

Het havenbedrijf Amsterdam gelooft dat het in deze tijd belangrijk is om vroeg te anticiperen op veranderingen die op ons af komen. Waarom lijken de verladers uit Noord-Holland Noord niet geïnteresseerd in kansen voor samenwerking met Amsterdam?

Eén ding weet je zeker: als Greenport NHN groeit ontstaat er een probleem hoe je die groei duurzaam gaat ontsluiten. Deze problematiek genereert locatiekeuzes. Die plekken moeten zorgvuldig bepaald worden zodat die duurzaam een efficiënte transportstroom ondersteunen.

Koen Overtoom zegt toe een onderzoek te willen starten met NHN naar de achterliggende redenen voor deze desinteresse. Hij wil deze redenen wegnemen en vervolgens samen met Greenport NHN verkennen welke ontwikkelingen op de haven en de greenport afkomen, en uitwerken in een aantal

scenario's. Wat wil de Greenport op langere termijn bereiken? Kan dit aansluiten bij de Food-strategie van Havenbedrijf Amsterdam?

Ontwikkel iets in het grotere geheel: in gezamenlijkheid kunnen plannen gemaakt worden om slim met de actualiteit om te gaan.

Bijlage 1: Lijst van deelnemers aan het Airport Seaport Ontbijt

Ariane Joustra	ABN Amro Bank N.V.
Geert Jan van Leeuwen	ABN Amro Bank N.V.
Frans Wilhelmus	ABN Amro Bank N.V.
Chris van der Deijl	Amsterdam Ports Association (AmPorts)
Roel Zuidema	Atos Consulting Nederland N.V.
Wilco Hendriks	BCS Coldstore & Logistics
Roel van der Kroon	BCS Coldstore & Logistics
Guido Welter	Belfor Technology
Marc Dunnewijk	Briddge Legal & Finance
Arjen Donkersloot	Buck Consultants International
Paul Bleumink	Buck Consultants International Holding B.V.
Karel Seinen	Cargill B.V.
Marco Huijsman	Cofano Software Solutions
Martin Bosch	De Laar Strategische Ontwikkeling, Greenport NHN
Bas van Bree	Dinalog - Stichting Dutch Institute for Advanced Logistics
Ron Viergever	DISTRI RAIL B.V.
Age Vermeer	Dura Vermeer Divisie Infra B.V.
Annelies Soede	Economische Zaken
Jop Fackeldey	Gemeente Lelystad
Rian van Dam	Greenport NHN
Marcel Gorris	Havenbedrijf Amsterdam N.V.
Marc Oomen	Havenbedrijf Amsterdam N.V.
Koen Overtoom	Havenbedrijf Amsterdam N.V.
Rob Smit	Havenbedrijf Amsterdam N.V.
Tom Kalkoven	Hogeschool van Amsterdam
Melika Levelt	Hogeschool van Amsterdam
Rover van Mierlo	Hogeschool van Amsterdam
Kees-Willem Rademakers	Hogeschool van Amsterdam
Sjoerd van Loon	IJs Global
Rico Luman	ING Bank N.V.
Ron Vaz Dias	ITanks
Lou Jedeloo	Koopman Logistics Group
Rob Verhoeff	Lelystad Airport Businesspark (LAB)
Rajiv Mehra	Netherlands India Chamber of Commerce and Trade
Paul Wevers	Ondernemersvereniging Regio Amsterdam ORAM
Peter Appel	Peter Appel Transport
Rogier Wilms	Provincie Flevoland
Margreet Hak	Stichting Luchtvaart College Schiphol
Arënso Bakker	Stig B.V.
Bouke Veldman	Stratagem Group B.V.
Paul Brink	United Stevedores Amsterdam (USA) V.O.F.
Hans Kanters	Van den Bosch Transporten B.V.
Jeroen Brauns	VCK Logistics
Tim Snelleman	VCK Logistics
Petra Tiel	VNO NCW Noord Holland

Bijlage 2: Presentatie Rian van Dam en Peter Appel

 GreenPort Noord-Holland Noord @greenportnhn www.greenportnhn.nl Dé regio waar het beste van de wereld naar boven komt	 GreenPort Noord-Holland Noord Airport – Seaport ontbijt Rian van Dam Programmamanager Peter Appel, stuurgroep-lid, Logistiek ondernemer
 GreenPort Noord-Holland Noord 	 GreenPort Noord-Holland Noord “In de kop van Noord-Holland Noord ligt het grootste aaneengesloten bollengebied van de wereld” Facts & Figures
 GreenPort Noord-Holland Noord “GreenPort NHN is het 3^e fruitteeltgebied in Nederland met 800 hectare” Facts & Figures	 GreenPort Noord-Holland Noord “Op Agriport A7 Middenmeer is een gemiddelde kas 60 hectare” Facts & Figures
 GreenPort Noord-Holland Noord “80 % van de gesneden groenten in de supermarkt is afkomstig van 2 groentesnijderijen uit NHN” Facts & Figures	 GreenPort Noord-Holland Noord Seed Valley is een mondiale wereldspeler “1 kilo tomatenzaad is meer waard dan 1 kilo goud” Facts & Figures
 GreenPort Noord-Holland Noord “Noord-Holland Noord heeft jaarlijks 1700 zonuren. Dit maakt NHN één van de zonnigste regio's in Nederland” Facts & Figures	 GreenPort Noord-Holland Noord “7000 hectare en 17% van het Nederlandse pootgoed wordt in NHN geteeld” Facts & Figures

“Noord-Holland Noord is dé biologische groentetuin van Nederland”

www.biovalley.nl

“GreenPort NHN is dé wegwijzer voor ondernemers in de agribusiness die op zoek zijn naar investeringsmogelijkheden”

www.greenportinnoveert.nl

“GreenPort NHN faciliteert en stimuleert innovatie in de agrisector in Noord-Holland Noord”

www.greenportinnoveert.nl

“GreenPort NHN biedt hulp bij het vinden van de juiste netwerkpartners en clusters in de agrisector”

www.greenportinnoveert.nl

Waar gaan de stromen heen en wanneer?

Agrarische vervoersstromen Noord-Holland

Productsoort	Opbrengst (ton / Jaar)	Ladingen vrachtwagens	%
Akkerbouw	1.293.701	40.428	76%
Tuinbouw onder glas	139.098	4.347	8%
Bloembollen en knollen	30.912	966	2%
Tuinbouw open grond	222.012	7.127	13%
Totaal NHN	1.685.722	52.868	100%

D-velopment, feb 2016

De dikke stromen buiten de kas

Ingevoerd op een aantal producten uit Noord-Holland Noord

Productsoort	Export intra EU (ton per jaar)	Export extra EU (ton / jaar)	Totaal (ton / jaar)	Export overzee
Pootgoed	70.713	68.162	138.875	97.601
Uien	37.367	55.630	92.997	54.679
Kool	35.000	30.000	65.000	30.000
Bollen	81.991	81.683	163.675	76.912
Totaal NHN	225.072	235.475	460.546	259.193

Amsterdam consultants, dec 2012

Waar gaan de stromen heen en wanneer?

Export NHN 297 Kton aardappelen, knollen en kool per jaar

Containers export per maand

Aardappelen

Export NHN 297 Kton aardappelen, knollen en kool per jaar

Containers export per maand

Aardappelen

Geen business case voor eigen agroterminal in NHN

- Uitgaande agrostream net voldoende voor een terminal bij ander inkomend transport;
- Maar: nauwelijks inkomende stromen;
- NHN is schiereiland;
- Agrostromen variëren door het jaar;
- Geen centrale locatie voor handen;
- Geen vertrouwen om van as over te stappen;
- Ondernemers investeren niet in terminal.

Geen business case voor een eigen agroterminal, transport gaat in NHN per as.

Bestaande stromen benutten?

Onderzoek Agroterminal

Welke binnenvaart stromen lopen?

- Mainports Rotterdam en Antwerpen;
- Transport over IJsselmeer vanuit Friesland en Groningen;
- Noord-Hollands kanaal;

Partners Amsterdam:

- Havenbedrijf Amsterdam;
- TMA group / Meo;
- Blue line logistics.

Verkenning pootaardappels:

- Twee individuele verladers;
- Moeizame business case.

Port of Amsterdam port of partnerships

NHN is productiegebied, de groentetuin van Amsterdam

Concept “Logistieke Rotonde NHN” exit

Alle stromen uit Brongebied NHN

Amsterdam Metropolitan Port

Is Amsterdam de HUB?

- Vrijwel alle stromen gaan langs Amsterdam;
- Port of Amsterdam is een logische samenwerkingspartner;
- Maar waarom is de samenwerking nog niet tot stand gekomen?
- Samen met Port of Amsterdam in gesprek met logistieke ondernemers.

Logistiek MARGEKILLERS 	Logistiek MARGEKILLERS - Kans om lucratief en duurzaam te transporteren; - Logistieke expertise elders benutten; - Oude gewoonten verhinderen dat; - Directe klantrelatie is te belangrijk; - Na 1st mile komt haven A'dam; - Er is nog onvoldoende vertrouwen, transparantie en ervaring.
Logistiek MARGEKILLERS - Kans om lucratief en duurzaam te transporteren; - Logistieke expertise elders benutten; - Oude gewoonten verhinderen dat; - Directe klantrelatie is te belangrijk; - Na 1st mile komt haven A'dam; - Er is nog onvoldoende vertrouwen, transparantie en ervaring. Samenwerking metropoolregio en haven Amsterdam versterken	GreenPort Noord-Holland/Noord www.greenportnhn.nl Blijf op de hoogte via onze wekelijkse nieuwsbrief en social media